

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. XVI. Solo metu mortis & judicii, se aliquatenus coercitum in voluptatibus carnalibus: alioqui Epicuro palmam daturum & voluptati, quæ extra Deum vera non est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

N O T A E.

¶. 9. 8. 6. 2 Naturali ex illa filio meo) cui Adeodatus nomen erat: de quo infra.

V S V S.

1. Concubina Augustini vovit Deo, se alium vi-
rum nescituram, unde colligere potes, viguisse in
antiqua Ecclesia consuetudinem vovendi conti-
nentiam & castitatem, ut pluribus explicat S. D.
in illud Davidis, *Vovete & reddite, Domino Deo ve-
stro omnes &c.*

Psal. 75.
72.

*Alius, inquit, vovet Deo castitatem conjugalem, ut pre-
ter uxorem non noverit aliam. Alii etiam vovent, si
experti tale conjugium, ultra nihil tale pati, nihil tale
soncupiscere, aut sustinere; & ipsi voverunt aliquid ma-
jus quam illi. Alii virginitatem ipsam ab iuventute atque
vovent, ut nihil tale experiantur, quale illi experti sunt,
& reliquerunt; & isti voverunt plurimum. Alii vovent
domum suam esse hospitalem omnibus sanctis advenien-
tibus; magnum votum vovent. Alius relinquere omnia
sua distribuendo pauperibus, & ire in communem vitam,
in Societatem Sanctorum; magnum votum usvit, &c.*
*Ita S. D. illustri veteris Ecclesiae testimonio re-
felliit Sectariorum audaciam, qui vota damnar-
runt, quia violarunt: plerique ex monasteriorum
Apostatis prognati.*

2. Mira Dei longanimitas, in electorum conver-
sione exspectanda. Discessit concubina prior ab
Augustino, nec tamen ille discessit ab animo pec-
candi: alteram quæsivit consuetudine libidinis
urgente, nec prioris pœnitentiam imitatus est.
Sed non omnibus hanc Deus exhibet patien-
tiam, in Augustino misericors, in aliis severus,
nemini injurius.

C A P. XVI.

*Solo metu mortis & judicis, se aliquatenus
coercitum in voluptatibus carnalibus:
aliоqui Epicuro palmam daturum & vo-
luptati, qua extra Deum vera non est.*

3. **T**Ibi laus, tibi gloria, fons misericor-
diarum. Ego fiebam miserior, & tu
pro-

propinquior. Aderat jam jamque dextera tua, eruptura me de cœno, & ablutura, & ignorabam. Nec me revocabat à profundore voluptatum carnalium gurgite, nisi metus mortis & futuri judicii tui, qui per varias quidem opiniones, nunquam tamen recessit de pectore meo. Et disputabam cum amicis meis Alípio & Nebridio, de finibus bonorum & malorum, & Epicurum acceptum fuisse palmam in animo meo, nisi ego credidisse post mortem restare animæ vitam, & tractus meritorum, quod Epicurus credere noluit.

2. Et quærebam, si essemus immortales, & in perpetua corporis voluptate, sine ullo amissionis terrore viveremus, cur non essemus beati, aut quid aliud quæreremus? Nesciens idipsum ad magnam miseriam pertinere, quod ita demersus & cæcus, cogitare non possem lumen honestatis, & gratis amplectendæ pulchritudinis, quam non videt oculus carnis, & videtur ex intimo. Nec considerabam miser, ex qua vena mihi manaret, quod ista ipsa, fœda tamen, cum amicis dulciter conferebam: nec esse fine amicis poteram beatus, etiam secundum sententiam, quam tunc habebam in quantilibet affluentia carnalium voluptatum. Quos utique amicos gratis diligebam, vicissimque ab eis me diligere gratis sentiebam.

3. O tortuosas vias! Vix animæ audaci, quæ speravit, si à te recessisset, se aliquid melius habituram. Versa & reversa, in tergum, & in latera, & in ventrem, & dura sunt omnia. Et tu solus requies. Et ecce ades; & liberas à miserabilibus erroribus, & consti-

tuis nos in via , & consolaris , & dicis: Currite, ego feram, & ego perducam, & ibi ego feram.

N O T A E.

- V. tract. a Epicurum) Est hic Philosophus passim infamis,
de Epicu- ob suam de beatitudine sententiam , quam , ut
reis & communis opinio fert, in voluptate carnis con-
Stoicisto. stituit , ut s̄æpe alibi afferit S. D. quamvis non
6. nemo censeat illum intellectissime voluptatem ani-
mi omni dolore vacantis. Sed damnatur com-
muni omnium sensu , ita ut & Poeta quoque
appellet, *Epicuri de grege porcum* , voluptatis Se-
ctatorem.

V S V S.

- Ecclesi. 7. I. Memorare novissima tua ; & in eternum non pecca-
46. bis, aut certe minus peccabis, si memoria sit mi-
nusseria , qualis fuit in Augustino Manichæo.
Hæresi 46. Credidisse vero Manichæos supplicia improbo-
ad Quod- rum post mortem testis est S. D. afferens illos
vult. docere substantiam mali finito isto seculo , post confla-
grationem mundi in globo quodam , tanquam carcere
sempiterno esse vitturam. Cui globo affirmabant acce-
surum semper & adhæsurum , quasi coopertorium atque
tectorium ex animabus , natura quidem bonis , sed ta-
men , qua non potuerant , à contagione mali purgari.
2. Recte deplorat stultitiam suam , quod putave-
rit beatitudinem in voluptate carnis posse con-
sistere , cum ea ipsa sine amicorum solatiis ei
jucunda non esset , major ergo delectatio est
amicitiæ , quam libidinis. Certe belluini animi
est , lutum pro beatitudine amplecti.
V. Lef. 3. Hæc est conclusio , quam omnes carnis vol-
I. i. de sum. bono 4. putes pervagatus fecit Augustinus , Versa & re-
versa in tergum & in latera , & in ventrem , & dura
sunt omnia , & tu (Domine) solus requies , beatus qui
hoc agnoscit , nec alibi quiescit.